

Így szokj le az impulzusvásárlásról, a pénzügyi tervezés legnagyobb buktatójáról

Elkeserít a bankszámlád egyenlege? Elkezdenél spórolni egy jövőbeli nagyobb kiadásra, de úgy érzed, egyszerűen kifolyik a pénz a kezeid közül? A pénzügyi problémák sok esetben felforgatják az életünket, érzelmileg leterhelnek és hosszabb távon akár lelki és magánéleti problémákat is okozhatnak. A túlköltekezés legtöbbször az impulzusvásárlásnak tudható be. Nehéz feladat leküzdeni, hiszen egy erős függésről van szó, amelyet a modern fogyasztói társadalom csak felerősít, ugyanakkor nem is lehetetlen. Néhány tipp megfogadásával és betartásával visszaszerezhetjük a kontrollt pénzügyeink felett.

Jól működő manipuláció

A mindennapi fogyasztási cikkek vagy a kisebb értékű áruk vásárlása az esetek többségében valamilyen kiszámíthatatlan impulzus, tehát nem előre megfontolt vásárlói döntés alapján történik. Leginkább akkor fordul elő velünk, ha nem készülünk fel a bevásárlásra, nem gondoljuk át, hogy pontosan milyen termékekre lenne szükségünk. Az üzletben valamilyen hatás, külső inger ér bennünket – például egy hatékony reklám, egy másik embernél meglátott termék, a bolthoz fűződő élmény –, amire úgy reagálunk, hogy mégiscsak beteszünk a kosarunkba olyan dolgokat, amelyeket eredetileg nem terveztünk megvásárolni. Hiába tűzzük ki célul a spórolást és a takarékoskodást, a túlköltekezéssel elveszítjük a kontrollt a pénztárcánk fölött. Pedig, ahogy a legfrissebb Cofidis Hitel Monitor felmérés is rávilágított: a tudatos tervezés alapvető belső igényünk, még hitelfelvétel esetén is. A felmérés szerint gondolkodunk, prioritizálunk, utánanézőnk a részleteknek, ha lehetséges, akkor hitel előminősítést végzünk, költségvetést készítünk. Szükségünk van a kontroll érzetére, a sorsunk kézben tartására. Az impulzusvásárlás ezt veszi el tőlünk. De mégis mit tehetünk ellene?

Szerezzük vissza a kontrollt!

Az okos és megfontolt vásárlással rengeteg pénzt tudunk megtakarítani, amit később céljaink megvalósítására fordíthatunk. Ehhez viszont megfelelő szokásokat kell kialakítanunk. Ez nem egyszerű feladat, ugyanakkor hosszútávon hálásak leszünk magunknak a megtett lépésekért.

Kezdeként fontos, hogy felismerjük a túlköltekezés okát. Mi késztet minket a vásárlásra? A szükség vagy egy külső befolyás, esetleg a rossz lelki állapotunk? A felismerés a legfontosabb fegyver az impulzusvásárlás elleni küzdelemben. Állítsunk fel pro-kontra érveket és prioritizáljuk a költségeinket. Bevetethetünk különböző mantrákat is: „biztosan szükségem van rá?” vagy „belefér a havi keretbe?”. De ami ennél is hatásosabb, az a kötelező várakozás. Teljen el minimum 24 óra a felmerült vásárlási igény és a fizetés között. Ha pedig már megtörtént a „baj”, ne legyen büntudatunk visszavinni a megvásárolt terméket – a legtöbb üzlet többnapos elállási jogot biztosít –, bátran éljünk ezzel a lehetőséggel! Tervezzük meg továbbá előre a bevásárlásainkat, készítsünk listát, és ha törlik, ha szakad, ragaszkodjunk hozzá. Ha előre tervezünk, nincs szükségünk rá, hogy pár naponta boltba menjünk. Sok esetben a vásárlás egyfajta örömforrás is a szürke hétköznapokban, így, ha nem szeretnénk teljesen megfosztani magunkat az élménytől, érdemes havonta egy minimális keretet elkülöníteni erre a célra. Ezzel, bár megengedjük magunknak az impulzusvásárlást, megtartjuk a kontrollt pénzügyeink fölött.

Tervek mentén könnyebb

Könnyebb nemet mondanunk egy hirtelen jött vásárlási igényre, ha konkrét rövid és hosszú távú célokat vizualizálunk, amelyekre az „el nem költött” összeget fogjuk fordítani. A Cofidis Hitel Monitor

felmérés szerint a legtöbbben továbbra is utazásra (rövid távú cél) és lakásfelújításra (hosszú távú cél) tervezünk idén költeni – ezek lebegjenek lelki szemeink előtt. Bár az érzelmi alapon történő vásárlás gyakran elkerülhetetlen, ha a mérleg másik oldalán pontosan meghatározott, egyértelmű víziók állnak, azok segíthetnek visszaszorítani azokat a szokásokat, amelyek akadályozzák a pénzügyi előrelépésünket.